

Téma	O golemovi
Anotace	Pracovní list, ve kterém žák odpovídá na otázky jež vychází z textu
Autor	Mgr. Hana Flajšingerová
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žák pracuje s textem, odpovídá na otázky a plní úkoly související s textem.
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné -
Klíčová slova	Golem, synagoga, šém, rabín namaluj, popiš.
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Druh interaktivity	Aktivita.
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	1. stupeň , 2. období
Typická věková skupina	10- 12.let
Celková velikost	289 kB

Obrázky jsou dostupné pod těmito licencemi a na těchto stránkách:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Clay-golem.jpg>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Prague-golem-reproduction.jpg>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ales_golem.jpg

Zdroj:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Golem>,

Golem (hebrejsky: גוֹלֵם) je v židovské mystice člověkem oživená socha. Golema si většina lidí představuje jako oživenou sochu s podobou člověka. Slovo *golem* znamená v hebrejštině neúplnost, nedokonalost a tak byla také tato oživená bytost pojmána. Neměla vlastní myšlenky ani vlastní vůli, obvykle nemohla hovořit, pouze plnila příkazy svého pána.

Pověst o pražském golemovi

Jedním z nejslavnějších golemů je golem, kterého údajně koncem 16. století stvořil židovský rabín Jehuda Löw ben Becalel. Poté, co ho vytvořil, mu dal i jméno Josille (zdrobnělina jména Josef). Do pohybu se golem uváděl vložením šému. Golem pak poslouchal toho, kdo mu šém vložil a vykonával určenou práci. Znehybněn byl opět vyjmutím šému. Až do určení další práce stál poklidně v koutě místnosti.

Ke zničení tohoto golema došlo jeho stvořitelem roku 1593. Jednoho dne vážně onemocněla rabínova jediná dcera. Zoufalý otec ji ošetřoval ve dne v noci, ale nemoc se neustále zhoršovala. Jednou musel od lůžka nemocné odejít. V roztržitosti zapomněl vyjmout šém. Hliněný služebník oživil, a protože neměl určenou žádnou užitečnou práci, začal rozbíjet nábytek, sochy a veškeré vybavení rabínova domu. Vyděšená služebná běžela do synagogy a prosila, aby rabín učinil přítrž běsnění. Ten vykřikl na Golema, aby se zastavil, a vyňal mu z šém. A protože k vyjmutí došlo v průběhu

židovského svátku, Golem se rozpadl na prach. Rabín se zarmoucen vrátil do synagogy a dokončil modlitby. Po návratu z chrámu však již nenařikal nad ztrátou uměleckých předmětů ani hliněného obra. Jeho dcera se totiž mezitím jako zázrakem uzdravila. Pověst o pražském golemovi pochází sice z období středověku, ale s postavou rabbi Löwa se spojila teprve v 18. století. Podle legendy byl Golem uložen na půdě Staronové synagogy. Ale zde se jeho tělo nenašlo.

Pražský hliněný golem se objevuje také v české historické dvojdílné komedii *Císařův pekař a Pekařův císař* (1951). Z tohoto filmu pochází zobrazení golema jako neforemného hliněného obra přepásaného železnými pláty, které se stalo velmi populární, i když ani v nejmenším neodpovídá popisům golema z legend. Jeho autorem je sochař Jaroslav Horejc.

První zobrazení pražského golema pravděpodobně pochází od Mikoláše Alše.

Nyní zkus zodpovědět následující otázky:

1. Co znamená v židovské mystice „golem“?

2. Kdo stvořil jednoho z nejznámějších golemů údajně koncem 16.století?

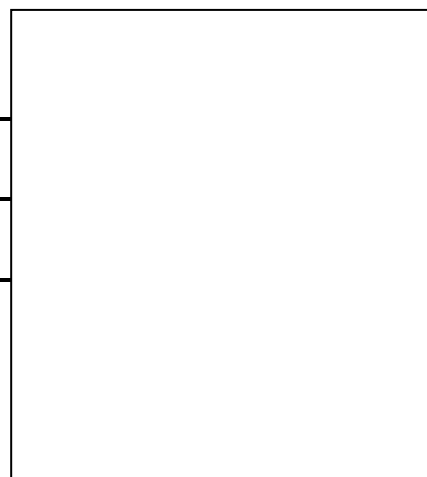
3. Jak se golem uváděl v pohyb?

4. Proč začal jednoho dne golem všechno rozbíjet?

5. Křesťané chodí do kostela. Kam se chodí modlit Židé?

6. Jakou podobu má golem ve dvojdílné komedii – Císařův pekař a Pekařův císař?

7. Namaluj hliněného golema a stručně popiš.:

ŘEŠENÍ:

1. Co znamená v židovské mystice „golem“?

Golem znamená oživená socha.

2. Kdo stvořil jednoho z nejznámějších golemů údajně koncem 16. století?

Golema stvořil židovský rabín Jehuda Löw ben Becelel.

3. Jak se golem uváděl v pohyb?

Vložením šému.

4. Proč začal jednoho dne golem všechno rozbíjet?

Rabín zapomněl golemovi vyndat šém a golem neměl nic na práci.

5. Křesťané chodí do kostela. Kam se chodí modlit Židé?

Židé se chodí modlit do synagogy.

6. Jakou podobu má golem ve dvojdílné komedii – Císařův pekař a Pekařův císař?

Je to hliněný obr přepásaný železnými pláty.

7. Namaluj hliněného golema a stručně popiš.:

Např.

Golem vypadá neohrabaně. Je hnědý – z hlíny, má přes sebe kovové pláty. Vypadá nebezpečně.
